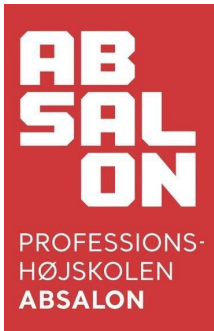

Dannelsen er ikke digital - men hvad er den så?

Ove Christensen
Uddannelsesforsker

@oveucsj

Center for skole
og læring

ACT to CHANGE

- Termen 'digital dannelse'
- Begrebet 'dannelse'
- [Slides: Todaysmeet.com/over](https://www.todaysmeet.com/over)
- Et aktuelt begreb om dannelse
- Dannelsens didaktik?

ACT **to**

**Termen
'digital
dannelse'**

Digitaliseringsstyrelsen

Digital dannelse for børn og unge:

- I en tidlig alder at blive rustet til at leve og arbejde i et samfund, hvor de skal være kritisk tænkende, innovative og undersøgende samt aktivt bruge teknologi til at løse komplekse og virkelighedsnære problemstillinger.
- At se muligheder i og anvende relevante teknologier, deltage socialt online og være i stand til at forholde sig kritiske i arbejdet med it og medier.
- At kunne begå sig trygt, forsvarligt og etisk korrekt, når de anvender it og medier og deltager socialt online.
- At kunne begå sig trygt og sikkert på nettet i den digitale kontakt og kommunikation med det offentlige.

“Digital dannelse er ... et udtryk for alt det der har med digitale teknologier at gøre, som vi ønsker at vores børn og unge lærer at håndtere.”

- Være velopdragen**
- Kende og forstå fortidens og nutidens store begivenheder**
- Have en bred og udfoldet forståelse af de historiske og samfundsskabte betingelser for menneskelivet**
- Kunne handle selvstændige, engageret, demokratisk og etisk ansvarsbevidst**
- Teknologiforståelse**

Jeppes Bundsgaard (2017): *Digital dannelse*. s.14

21st-Century Skills

Foundational Literacies

How students apply core skills to everyday tasks

1. Literacy

2. Numeracy

3. Scientific literacy

4. ICT literacy

5. Financial literacy

6. Cultural and civic literacy

Competencies

How students approach complex challenges

7. Critical thinking/
problem-solving

8. Creativity

9. Communication

10. Collaboration

Character Qualities

How students approach their changing environment

11. Curiosity

12. Initiative

13. Persistence/
grit

14. Adaptability

15. Leadership

16. Social and cultural awareness

Lifelong Learning

Digitale kompetencer (indhold)

- Adfærd på nettet (opførsel, beskyttelse)
- Forstå verden medieret
- At give udtryk for sig selv - at komme til orde (ved anvendelsen af forskellige medier)
- Kompetencer i problemløsning - kompetent arbejdskraft - kritisk tænkning
- Deltagende samfundsborger - digital citizenship

Om et begreb om digital dannelse

- Forveksles med et begreb om kompetence
- Forskyder interessen fra 'dannelse' til 'digitale teknologier, medier, værktøjer og ressourcer'
- Er ikke begrebsligt bestemt
- Naiv teknologiforståelse
- **Kan anvendes som et opmærksomhedspunkt på linje med andre bindestregs-dannelser**

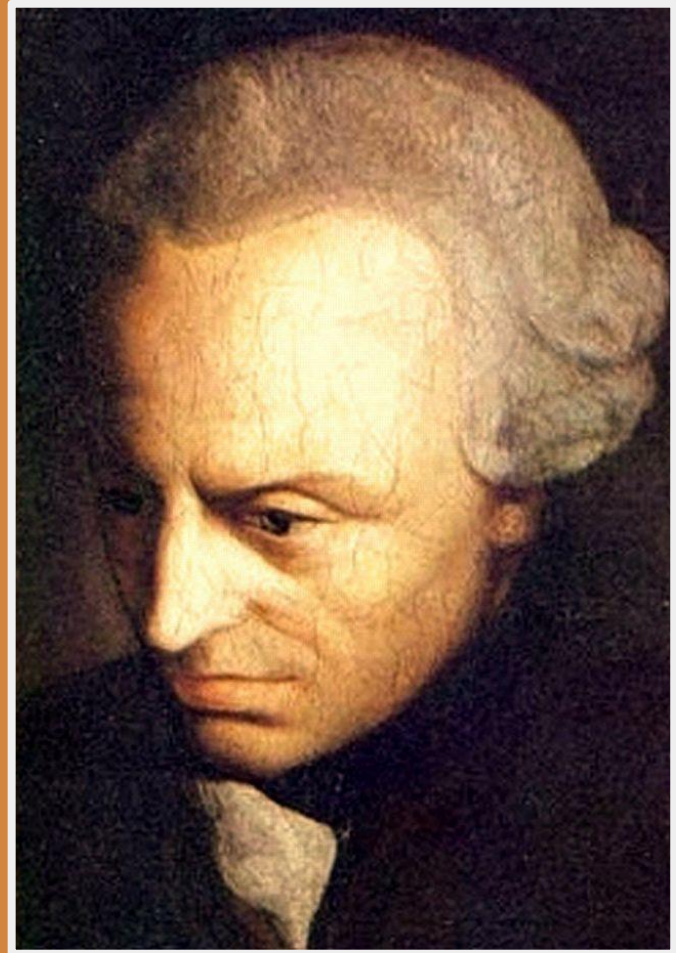
ACT **to**

**Begrebet
'dannelse'**

Oplysning er menneskets udgang af dets selvforskyldte umyndighed. Umyndighed er manglende formåen til at bruge sin forstand uden en andens ledelse. Selvforskyldt er denne umyndighed, når årsagen ikke skyldes en mangel ved forstanden, men ved manglende beslutsomhed og mod til at klare sig uden en andens ledelse. Sapere aude! Hav mod til at bruge din egen forstand! er altså oplysningens valgsprog.

I. Kant: Beantwortung der Frage: Was ist Aufklärung? i Berlinische Monatsschrift 30. september 1784

Klafki om dannelse

- Være med til at forbedre og deltage i verden
- Medbestemmelse, selvbestemmelse og solidaritet
- Dannelse er for alle: Pluralitet
- Arbejde med 'epokale' nøgleproblemer: Samfundsmæssighed
- Alsidig udvikling af menneskers interesser og evner

Digital dannelse

A woman's face is shown in profile, looking towards the left. Her face is overlaid with various digital data elements, including a grid pattern, a glowing blue line across her eyes, and various icons and symbols. The background is dark and filled with faint digital patterns and light effects.

Digital dannelse betyder, at den opvoksende generation ikke blot skal lære at anvende digitale medier til dit og dat. Derimod skal de støttes til at bruge it til at udvide deres horisont og til at forholde sig til den samlede globale situation.

Problemer med et begreb om dannelse

- Idealisme: Totalitet, universalisme, transcendens (irrationalitet)
- Subjektets enhed: Ideen (rationalitet)
- Ideologi: Harmoni
- Kanon: Borgerlig kultur (almen dannelse)
- Ahistorisk
- Ikke-sprogligt

ACT **to**

**Et aktuelt
begreb om
'dannelse'**

Hur antikverat ordet bildning än kan förefalla som idealismens och det borgerliga samhällets oanvändbara utfällning, är det i längden omöjligt att undvika. Det behövs, eftersom historiens olika bildningsbegrepp är centrala i vår kultur... Vi har inget annat begrepp med vilket vi kan diskutera de aspekter som inte faller under utbildning.

“En utopi om frihet och ett mera mänskligt liv har stått i centrum för det västerländska bildningstänkandet.”

Jan Thavenius (1995): Den motsägelsefulla bildningen s.10

ACT **to**

**Dannelsens
didaktik**

“Det afgørende og interessante er ikke, om vi kan definere begrebet dannelse helt præcist, det afgørende er, at vi er bevidste om, hvad undervisningens bidrag til elevernes dannelsesproces er.”

- **Transformativ læring**
- **Dannelsesgangsdidaktik**
- **Subjektifikation**

